

Parlamentul
Republicii
Moldova

BULETIN SEPTEMBRIE

A început sesiunea ordinară de toamnă a Parlamentului.

Program variat de activități cu ocazia Săptămânii deschiderii parlamentare.

Parlamentul lansează un nou program de stagii pentru tineri.

A început sesiunea ordinară de toamnă a Parlamentului

Pe 15 septembrie a început sesiunea ordinară de toamnă 2022 a Parlamentului. Ședința plenară a debutat cu onorarea drapelului de stat și a imnului de stat al Republicii Moldova, care a fost intonat de către tinerii muzicieni din „Moldovan Youth Orchestra” și corul unit format din membrii Studioului muzical-coral „Lia-Ciocârlia” de la Centrul „ARTICO”, Corului „Capriccio” de la Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi” și proiectului „Voices Moldova”, dirijori – Luminița Istrate și Elena Marian.

În discursul de inaugurare a sesiunii parlamentare, Președintele Parlamentului, Igor Grosu, a punctat prioritățile legislativului, menționând că instituția parlamentară își propune să lucreze cot la cot cu Guvernul și Președinția pentru a găsi cele mai bune soluții ca cetățenii să depășească mai ușor timpurile grele care s-au abătut asupra țării noastre și asupra Europei. Speakerul i-a îndemnat pe toți deputații, indiferent de preferințele și interesele politice, să-și unească eforturile pentru a avea grijă de cetățeni și a-i ajuta pe oameni.

Printre prioritățile anunțate ale sesiunii de toamnă se numără: reforma justiției, crearea oportunităților economice acasă, majorarea salariilor primite legal și combaterea muncii la negru, susținerea familiilor tinere, reforma sistemului național de sănătate publică și sprijinirea agricultorilor.

Săptămâna deschiderii parlamentare 19-23 septembrie

Peste 500 de oameni au vizitat Parlamentul în contextul Săptămânii deschiderii parlamentare. Copii, tineri și adulți din diferite zone ale Republicii Moldova, inclusiv din Găgăuzia, precum și refugiați din Ucraina s-au întâlnit cu deputații și au discutat subiectele care îi interesează, au participat la lecțiile publice, atelierelor de creație și tururile ghidate din clădirea instituției parlamentare.

De asemenea, a avut loc un joc de roluri pentru tineri cu tematica „Originea democrației”, cu participarea deputatei Marcela Nistor.

De Ziua Internațională a Păcii, un grup de copii au redat pacea în culori în cadrul atelierului de pictură „Culorile păcii”, facilitat de artista plastică Valeria Barbas.

Oaspeții au avut ocazia să facă cunoștință cu cele peste 300 de exponate din colecția Muzeului Parlamentului.

Parlamentul a găzduit expoziția de fotografii realizate de tineri din diferite raioane ale Republicii Moldova, cu genericul „Parteneriat și solidaritate între generații”.

Bilanțul activității parlamentare și al procesului legislativ

PROCES LEGISLATIV

septembrie 2022

19
legi și hotărâri
adoptate

16
acte aprobate
în prima lectură

26
proiecte noi intrate în
procedură legislativă

Total proiecte de acte
normative în examinare **290**

ACTIVITATEA COMISIILOR PERMANENTE

septembrie 2022

35
rapoarte

13
corapoarte

96
avize

Ședințe plenare

8
septembrie

- Parlamentul a adoptat mai multe măsuri de susținere a populației și a agenților economici pentru a atenua impactul negativ al crizelor, prin modificarea Legii bugetului de stat, a Legii bugetului asigurărilor sociale de stat și a Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2022.
- Legislativul a votat instituirea funcțiilor de secretar de stat și de secretar general adjunct al ministerului, în vederea consolidării capacităților autorităților publice de realizare a obiectivului aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

15
septembrie

- Parlamentul a aprobat în prima lectură proiectul de modificare a Legii privind prestațiile sociale pentru copii, care reglementează stabilirea indemnizației lunare pentru fiecare copil în vârstă de până la doi ani, în cuantum egal de 1000 lei, indiferent dacă părinții sunt sau nu asigurați în sistemul de asigurări sociale de stat.
- Deputații au votat, în prima lectură, un proiect de lege care prevede instituirea Serviciului de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile.
- Cu votul a 60 de deputați, a fost aprobat, în prima lectură, un proiect de lege care prevede

sanționarea mai dură a șoferilor care încalcă regulile de circulație.

- Parlamentul a susținut în prima lectură inițiativa legislativă de instituire a voucherului pentru formare profesională.
- Un proiect de lege menit să faciliteze buna gestionare a terenurilor acoperite cu vegetație forestieră a fost votat în prima lectură.
- Componența nominală a Biroului permanent al Parlamentului a fost modificată: ex-deputatul Vladimir Bolea a fost exclus din componența acestuia. Noul membru al Biroului permanent a devenit deputatul Lilian Carp.
- Deputatul Roman Roșca a fost inclus în componența Comisiei parlamentare speciale de monitorizare și control parlamentar asupra realizării politicii de reintegrare a Republicii Moldova.
- A fost modificată componența nominală a mai multor comisii permanente.
- Frațiunea parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor a inițiat o moțiune de cenzură asupra activității Guvernului.

22
septembrie

- Deputații au adoptat hotărârea de numire a Nataliei Selevestru în funcția de membru al Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar.
- În prima lectură a fost aprobat proiectul de lege privind creșterea claselor de salarizare pentru unele categorii de angajați.
- Deputații au aprobat în prima lectură modificări la Legea cu privire la Procuratură, în contextul executării recomandărilor expuse de Comisia de la Veneția.
- Parlamentul a aprobat în lectură finală proiectul

Ședințe plenare

de modificare a Legii privind prestațiile sociale pentru copii: de la 1 octombrie, copiii în vârstă de până la doi ani vor primi indemnizații lunare de 1000 de lei, indiferent dacă părinții sunt sau nu asigurați în sistemul de asigurări sociale de stat.

- Parlamentul a ratificat Acordul încheiat între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statutului Qatar cu privire la abolirea vizelor de scurtă ședere pentru titularii de pașapoarte ordinare.
- Deputații au votat în prima lectură un proiect de modificare a Legii privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, care prevede implementarea versiunii noi a Sistemului automatizat de descriere și codificare a mărfurilor.
- Deputații au aprobat în prima lectură proiectul de lege cu privire la cerințele de bază în securitatea radiologică.
- În cea de-a doua lectură au fost aprobate modificări la Legea privind gospodăriile țărănești (de fermier) și Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali: Gospodăriile țărănești vor fi înregistrate de Agenția Servicii Publice.
- Parlamentul a ratificat Acordul în domeniul securității sociale dintre țara noastră și Regatul Spaniei.
- Secretarii consiliilor locale vor fi abilitați să autentifice procuri în scopul reprezentării persoanelor care doresc să-și stabilească sau să-și recalculeze pensia. Un proiect de lege în acest sens a fost aprobat în lectură finală.
- Parlamentul a respins moțiunea de cenzură asupra activității Guvernului.

- Parlamentul a votat în cea de-a doua lectură creșterea claselor de salarizare pentru asistenții sociali comunitari și asistenții parentali profesioniști cu studii profesionale tehnice.
- A fost votat în două lecturi Acordul cu Guvernul Japoniei privind implementarea Programului de consolidare a sistemului medical.
- Deputații au aprobat unanim, în prima lectură, proiectul de modificare și completare a Legii privind Zona Antreprenoriatului Liber – Parcul de Producție „Valkaneș”.
- Deputații au aprobat în prima lectură un proiect de lege, potrivit căruia distribuția plăților salariale de către autoritățile publice se va efectua prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice „MPay”.
- Legislativul a aprobat instituirea voucherelor pentru formare profesională: proiectul de modificare a Legii cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj a fost votat în lectura a doua.
- A fost modificată componența unor grupuri parlamentare de prietenie și a unor delegații la organizațiile internaționale sau bilaterale.
- Proiectul de lege pentru eliminarea regimului duty-free a fost aprobat în prima lectură.
- Deputații au adoptat Legea privind modificarea unor acte normative (Legea privind expertiza ecologică; Legea privind evaluarea impactului asupra mediului; Legea privind evaluarea strategică de mediu).
- Proiectul de lege privind emisiile industriale a fost votat în lectura a treia.

30
septembrie

CONSULTĂRI / AUDIERI PUBLICE

01.09

La Parlament, a avut loc ședința grupului de lucru privind reabilitarea copiilor cu deficiențe de auz, organizată de Comisia protecție socială, sănătate și familie. Subiectul de bază discutat a fost problema insuficienței specialiștilor în domeniul reabilitării și asistenței copiilor cu deficiențe de auz care sunt protejați cu aparat auditiv sau implant cohlear.

16.09

Deputatele Iulia Dascălu, Ina Coșeru și Mariana Cușnir au efectuat o vizită la azilul de câini „AOVA” din capitală pentru a discuta despre problema câinilor vagabonzi din municipiul Chișinău și pentru a identifica o soluție de reamplasare a patrupezilor de la acest adăpost. La ședința în teritoriu au participat, de asemenea, reprezentanți ai autorităților responsabile, societății civile, locuitori din zona respectivă a orașului.

09.09

- Proiectul de lege, care are scopul de a clarifica regimul juridic al bazinelor acvatice, a fost supus consultărilor publice. La discuții au participat deputați, reprezentanți ai Ministerului Mediului, ai Agenției „Apele Moldovei”, ai primăriilor și ai Asociației Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova. Inițiativa legislativă aparține deputatelor Ina Coșeru și Larisa Voloh.

20.09

- Parlamentul a fost gazda unei mese rotunde cu genericul „Femeile pentru pace”. Evenimentul a fost organizat cu ocazia Zilei Internaționale a Păcii, de către Legislativ și Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) cu susținerea UN Women și sprijinul financiar al Suediei.

21.09

- Comisia mediu și dezvoltare regională a organizat prima rundă de audieri referitoare la monitorizarea implementării recomandărilor conținute în Raportul Comisiei de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile.

- În contextul realizării funcției de control parlamentar, stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2022, membrii Comisiei drepturile omului și relații interetnice au întreprins o vizită inopinată la Instituția Penitenciară nr. 17 din or. Rezina.

23.09

- La inițiativa deputatei Iulia Dascălu, a fost organizată audierea Raportului agențiilor de turism privind restituirea plăților către călători, acumulate în perioada pandemică.

23.09

- La Parlament a fost lansată o platformă de comunicare privind consolidarea capacităților administrative și accelerarea reformei administrației publice în Republica Moldova. Discuțiile au vizat procesul de reformare și dezvoltare strategică a teritoriilor din Republica Moldova, inclusiv au fost abordate problemele legate de implementarea reformei administrației publice.

29.09

- Proiectul de modificare a Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară a fost supus consultărilor publice.

EVENTIMENTE

2-4 septembrie

Președintele Parlamentului, Igor Grosu, Președinta Comisiei politice externe și integrare europeană, Doina Gherman, alți deputați au vizitat Salonul Internațional Bookfest Chișinău și au felicitat organizatorii și partenerii pentru efort în desfășurarea excelentă a evenimentului.

30 septembrie

Inaugurarea expoziției lucrărilor de licență și de master ale celor mai meritoși studenți de la universitățile din Bălți, Cahul, Comrat și Taraclia.

9 septembrie

Președintele Parlamentului, Igor Grosu, împreună cu un grup de deputați au semnat în Cartea de condoleanțe, deschisă la Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, în memoria Majestății Sale Regina Elisabeta a II-a. Parlamentarii au depus flori și au păstrat un moment de reculegere în amintirea Reginei.

11 septembrie

Șeful Legislativului, Igor Grosu, împreună cu un grup de deputați au adus un omagiu victimelor atentatului din 11.09.2001 din Statele Unite ale Americii.

VIZITE ÎN PARLAMENT

02.09 Speakerul Igor Grosu s-a întâlnit cu Președintele interimar al Senatului României, Alina Gorghiu. Oficialii au discutat despre prioritățile agendei celor două instituții parlamentare.

12.09 Președintele Parlamentului, Igor Grosu, a avut o întrevedere cu Francesca Bonelli, reprezentanta de țară a Oficiului Înaltului Comisar al ONU pentru Refugiați în Republica Moldova, care recent și-a început mandatul în țara noastră.

06.09 Vicepreședintele Parlamentului, Mihail Popșoi, a discutat cu directoarea Biroului Organizației Internaționale a Muncii pentru Activitățile Lucrătorilor pentru Europa și Asia Centrală (OIM-ACTRAV), Maria Helena André. Discuțiile au vizat politicile în domeniul protecției sociale și relațiile de muncă.

14.09 Speakerul Igor Grosu a discutat cu noul ambasador al Statului Israel în Republica Moldova, Joel Lion. Discuția s-a axat pe provocările politice, economice și de securitate cu care se confruntă țara noastră ca urmare a invaziei Federației Ruse în Ucraina, dar și consecințele războiului pentru regiune.

12.09 Șeful legislativului, Igor Grosu, a avut o întâlnire cu delegația Camerei Deputaților a Parlamentului României, care s-a aflat în vizită la Chișinău.

VIZITE ÎN PARLAMENT

15.09 Președintele Marii Adunări Naționale a Turciei, Mustafa Şentop, a efectuat o vizită oficială în Republica Moldova în perioada 15-16 septembrie. Oficialul s-a întâlnit cu Speakerul Igor Grosu și cu președinții mai multor comisii parlamentare. Discuțiile au vizat un spectru larg de subiecte precum cooperarea bilaterală, necesitatea fortificării securității energetice și impactul pozitiv al asistenței turce pentru dezvoltarea localităților noastre. Pe data de 16 septembrie, oficialul Marii Adunări Naționale a Turciei, împreună cu un grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova au vizitat Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia.

22.09 Un grup de experți ai Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) au efectuat o vizită de informare în țara noastră. Oficialii au avut întreveneri cu Președintele Parlamentului, Igor Grosu, cu membrii Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, ai Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică și cu reprezentanții Frațiunii parlamentare a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor.

21.09 Președintele Parlamentului, Igor Grosu, a avut o întrevenerire cu Ambasadoarea Germaniei în Republica Moldova, Margret Maria Uebber, care și-a început recent misiunea în țara noastră. Oficialii au discutat despre problemele cu care se confruntă astăzi cetățenii Republicii Moldova, dar și despre situația din regiune.

28.09 Vicepreședintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie, Adrian Belii, a discutat la Parlament cu masteranzii Școlii de Management în Sănătate Publică. La discuții au participat și deputatele Maria Pancu și Ana Racu.

30.09 Președintele Parlamentului, Igor Grosu, a discutat despre evoluțiile de securitate din regiune și necesitatea de a spori reziliența Republicii Moldova la riscurile curente cu Javier Colomina, locțiitorul Asistentului Secretarului General NATO pe afaceri politice și politică de securitate.

Pe parcursul lunii septembrie, șeful Delegației Parlamentului Republicii Moldova la Adunarea Parlamentară a Cooperării Economice la Marea Neagră (APCEMN), Adrian Lebedinschi, s-a întâlnit cu Ambasadorul Bulgariei în țara noastră, Evgueni Stoytchev, Ambasadorul Ucrainei, Marko Shevchenko și Ambasadorul Turciei, Mustafa Sertel.

VIZITE ÎN STRĂINĂTATE

05.09-08.09 Președintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu, a efectuat o vizită oficială în Regatul Danemarcei, în perioada 5-8 septembrie 2022. În cadrul vizitei, Speakerul a avut o întrevedere cu omologul său danez, Henrik Dam Kristensen, cu vicepreședinții Parlamentului danez, cu membrii comisiilor parlamentare și cu reprezentanții mediului de afaceri. Șeful legislativului a fost primit de Regina Margareta a II-a a Danemarcei. De asemenea, Președintele Parlamentului a avut discuții cu diaspora din Danemarca.

05.09-06.09 Deputații Marcela Adam și Adrian Belii au participat la Atelierul „Consolidarea rolului parlamentarilor din statele membre ale Organizației Internaționale a Francofoniei în procesul de Evaluare Periodică Universală”, care s-a desfășurat în perioada 5-6 septembrie, la Geneva.

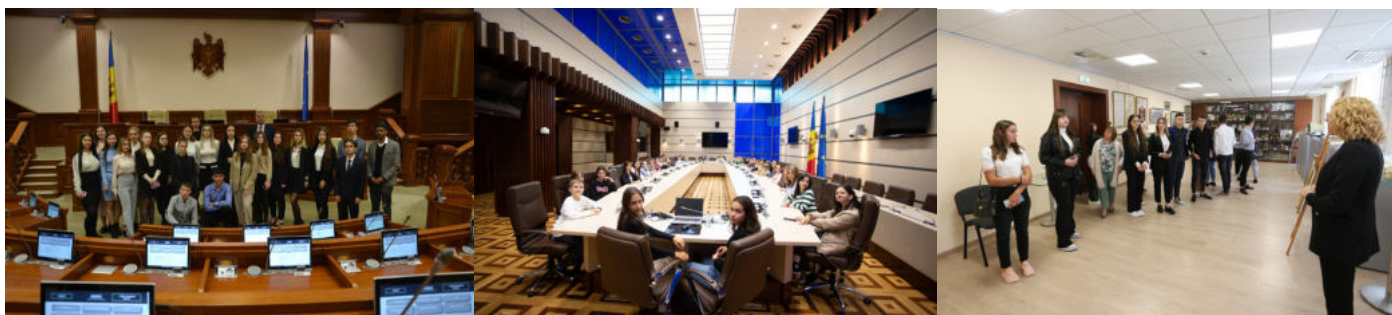
06.09-08.09 Pe 6-8 septembrie, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, Dumitru Alaiba, a participat la Forumul economic „Europa în fața noilor provocări”, care a avut loc la Karpacz, Republica Polonă. Iar pe 13 septembrie, Dumitru Alaiba a participat la Forumul „Moldova – România: Capital Bridges”, care a avut loc la București.

27.09-08.10 Deputații Vitalie Jacot, Mariana Cușnir, Angela Munteanu-Pojoga, Marcela Adam și Alexandr Trubca întreprind o vizită de studiu în Statele Unite ale Americii, în perioada 27 septembrie-8 octombrie 2022.

VIZITE DE INFORMARE LA PARLAMENT

Pe parcursul lunii septembrie, la Parlament au avut loc 41 vizite de informare, la care au participat în jur de 885 vizitatori, atât din Chișinău, cât și din raioanele Briceni, Comrat și Taraclia. Din numărul total de vizitatori, 542 sunt copii, iar 50 sunt refugiați din Ucraina (copii și mături).

De Ziua Internațională a Democrației, în sala de ședințe plenare a avut loc o lecție publică cu participarea elevilor din clasa a IV-a de la Liceul „Vasile Vasilache”.

Deputata Marcela Adam, secretara Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, le-a explicat copiilor ce este democrația, de ce trebuie respectate legile și cum trebuie protejate drepturile copiilor. Elevii au simulat un exercițiu de vot în care au aprobat, cu unanimitate de voturi, participarea lor activă în construirea unui stat democratic.

ACTIVITĂȚI SECRETARIAT

Parlamentul Republicii Moldova

Vino la Parlament și fii stagiarul nostru!

Cine poate aplica?

studenții
în anii
terminali

masteranzii
și
doctoranzii

tinerii
specialiști
din mediul
academic și
științific

reprezentanții
societății
civile

Termen-limită:

7 octombrie 2022

Detalii aici:

www.parlament.md
(Posturi vacante / Stagii)

Parlamentul Republicii Moldova lansează un nou program de stagii pentru tineri.

În acest an, în perioada sesiunii de toamnă, sunt oferite 13 locuri de stagii în cadrul subdiviziunilor Secretariatului Parlamentului. Tinerii pot opta pentru un stagiu atât în cadrul diferitor direcții ale instituției parlamentare, cât și în secretariatul unei comisii parlamentare permanente – cea de economie, buget și finanțe.

Cine poate candida?

La Programul de stagii pot candida studenții în anii terminali, masteranzii și doctoranzii, tinerii specialiști din mediul academic și științific, reprezentanții societății civile. Durata programului constituie trei luni.

Termen-limită

Termenul de depunere a dosarelor este de până pe 7 octombrie 2022, acestea pot fi depuse pe adresa de e-mail resurseumane@parlament.md, prin poștă sau personal la Secretariatul Parlamentului.

POZIȚII DISPONIBILE

- Secretariatul Comisiei economie, buget și finanțe – 2 locuri;
- Direcția generală juridică -1 loc;
- Direcția relații interparlamentare - 1 loc;
- Direcția comunicare și relații publice – 4 locuri, dintre care:
  - jurnalism și gestionarea rețelelor sociale – 1 loc;
  - realizarea imaginilor foto și proiectelor fotografice – 1 loc;
  - realizarea tururilor ghidate – 2 locuri;
- Direcția tehnologii informaționale și comunicații – 2 locuri;
- Direcția asistență și ceremonial parlamentar – 1 loc;
- Direcția petiții și audiențe - 1 loc;
- Direcția studii parlamentare – 1 loc.

Detalii aici

Parlamentul Republicii Moldova